

YERLİ MALI BELGESİ DÜZENLEME ESASLARI

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan “Yaklaşık maliyeti eşik değerlerin altında kalan ihalelere sadece yerli isteklilerin katılması, yaklaşık maliyeti eşik değerlerin üzerindeki ihalelerde; hizmet alımları ve yapım işlerinde bütün yerli istekliler lehine, mal alımlarında ise Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile diğer ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Kurum tarafından yerli malı olarak belirlenen malları teklif eden yerli istekliler lehine, % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması hususlarında idarelerce ihale dokümanına hükümler konulabilir. Ancak, yabancı istekliler ile ortak girişim yapmak suretiyle ihalelere katılan yerli istekliler bu hükümden yararlanamaz.” hükmüne istinaden Kamu İhale Kurumunun tarih ve sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2002/8 nolu Düzenleyici Kararının 1 inci maddesinin ikinci paragrafında “ Bir malın yerli malı olarak değerlendirilebilmesi için Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğine bağlı ilgili Oda tarafından “Yerli Malı Belgesi” ile belgelendirilmesi şarttır.” hükmü bulunmakta olup sözkonusu Karar uyarınca oda/borsalarımızca yapılacak işlemlerde takip edilecek usul ve esaslar aşağıda belirtilmiştir.

1. Kapsam:

Bu usul ve esaslara uygun olarak düzenlenen Yerli Malı Belgesi sadece 4734 sayılı Kamu İhale Kanuna göre yapılan ve ihale dokümanında yerli malını teklif eden yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanacağına ilişkin hüküm bulunan mal alım ihalelerinde kullanılır.

2. Tanım:

Yerli Malı : Tamamen Türkiye’de üretilen veya elde edilen ürünler ile üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemi Türkiye’de yapılan ürünler Yerli Malı olarak kabul edilir.

3. Belgelendirme

4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılacak mal alım ihalelerinde bir malın yerli malı olarak değerlendirilebilmesi için, Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğine bağlı ilgili Oda / Borsalar tarafından “Yerli Malı Belgesi” ile belgelendirilmesi şarttır.

Belgelendirme işlemi ilgili oda tarafından bu usul ve esaslarda belirtilen kriterler çerçevesinde yerine getirilir.

4. Sanayi ürünlerinin yerli malı kabul edilebilmesi için;

- a. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından dzenlenen Sanayi Sicil Belgesine sahip firmalar tarafından ¼retilmesi,
- b. ¼retim s¼recinin ¼nemli bir a¼amasının ve ekonomik y¼nden gerekli g¼r¼len en son esaslı i¼çilik ve eylemin T¼rkiye’de yapılmı¼ olması Őartları aranır.

Bu iki Őartın bulunması halinde “Yerli Malı Belgesi”, sanayi ¼r¼n¼n¼n ¼retildiđi yer Sanayi Odası veya Ticaret ve Sanayi Odası tarafından dzenlenir.

5. Gıda ve tarımsal ¼r¼nlerin Yerli Malı olarak kabul edilebilmesi i¼in;

- a. Tarım ve K¼y¼Őleri Bakanlığınca dzenlenen Gıda Sicil Belgesi ile Gıda ¼retim Sertifikasına sahip ¼retici tarafından ¼retilmesi,
- b. ¼retim s¼recinin ¼nemli bir a¼amasının ve ekonomik y¼nden gerekli g¼r¼len en son esaslı i¼çilik ve eylemin T¼rkiye’de yapılmı¼ olması Őartları aranır.

Bu iki Őartın bulunması halinde “Yerli Malı Belgesi”, gıda ve tarımsal ¼r¼n¼n¼n ¼reten ¼reticinin bulunduğu yer Sanayi Odası veya Ticaret ve Sanayi Odası tarafından dzenlenir.

6. T¼rkiye’de toplanan bitkisel ¼r¼nler, T¼rkiye’de doğan ve yetiŐtirilen canlı hayvanlar ve bunlardan elde edilen ¼r¼nler, T¼rkiye’de yetiŐtirilen ve avlanan su ¼r¼nleri yerli malı kabul edilir.

Bunların dışındaki ham tarım ve hayvancılık ¼r¼nleri, t¼m¼yle T¼rkiye’de ¼retilmesi veya ¼retim s¼recinin ¼nemli bir a¼amasının ve ekonomik y¼nden gerekli g¼r¼len en son esaslı i¼çilik ve eylemin T¼rkiye’de yapılmı¼ olması Şartıyla yerli malı kabul edilir.

Tarım ve hayvancılık ¼r¼nlerine ilişkin “Yerli Malı Belgesi”, ¼r¼n¼n elde edildiği yerin Ticaret Borsası tarafından, Ticaret Borsasının bulunmadığı yerlerde ise Ticaret Odası veya Ticaret ve Sanayi Odaları tarafından dzenlenir.

Sayılan bu ¼r¼nlerin yurt i¼inde ¼retildiđi m¼stahsil makbuzu ile tespit edilir.

7. Esnaf ve sanatkarlarca ¼retilen ¼r¼nler, T¼rkiye’de ¼ıkarılan madenler ve madencilik ¼r¼nleri ile, yukarıda belirtilen ¼r¼nler dıŐında kalan ve bu kategorilerin hi¼birine girmeyen diğer ¼r¼nler;

Tümüyle Türkiye’de üretilmesi veya üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması şartıyla yerli malı kabul edilir.

Madenlerin ve madencilik ürünlerinin Türkiye’de çıkarıldığı veya işlendiği, maden ruhsatı ve gerekli işletme izin belgeleriyle tespit edilir.

Bu ürünlere ilişkin “Yerli Malı Belgesi”, üretildiği yerin Sanayi Odası veya Ticaret ve Sanayi Odası tarafından düzenlenir.

8. Yerli Malı Belgesi talep eden firmalar/istekliler Oda / Borsa’ya yazılı başvurur. Gerekli belgelerini ibraz eder.
  9. Durumu açık olmayan hallerde ürünün tümüyle Türkiye’de üretildiği veya üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olduğu ekspertiz marifetiyle tespit edilir.
  10. Belgenin şekli ilişikteki gibidir. Ancak Oda/Borsanın antetli kağıdına düzenlenebilir.
  11. Belgeye verilmiş tarihinden itibaren geçerli olmak üzere bir yıl süre verilir.
  12. Seri üretim konusu olan, hazır halde alınıp satılabilen ve piyasada yetkili satıcı, üretici firma veya dışındaki istekliler tarafından teklif edilen ürünler için kullanılmak üzere; üretici firmalar tarafından kayıtlı olduğu odadan yerli malı belgesi talep edilmesi halinde yerli malı belgesi üretici firmaya verilir. Üretici firma sözkonusu belgeyi orijinaline uygun olarak çoğaltarak ürün ile birlikte piyasaya sunabilir.
- Ancak bu şekilde ibraz edilen belgenin tanzim edildiği oda tarafından geçerliliğinin tasdik edilmesi gerekir.
13. Talebin veya ihale şartnamesinin özelliği dikkate alınarak her ürün için ayrı ayrı belge verilebileceği gibi, birden fazla ürün için de verilebilir.
  14. İhtilaf halinde TOBB bünyesinde; ilgili taraflarla birlikte ihtilafa neden olan konu değerlendirilir ve sonuçlandırılır.
  15. Bu belge Kamu İhale Kurumu’nun 18 Aralık 2002 tarih ve 24967 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 12.12.2002 tarih ve 2002/DK-8 sayılı Kararına istinaden düzenlenir.